

Doktorský studijní obor: 6208V038 Management a ekonomika
Název: *Geocrowdsourcing jako nástroj pro zvyšování kvality života obyvatelstva v obcích ČR*
Oponent: prof. Ing. Zdeněk Mikoláš, CSc.

Disertační práce má rozsah 225 stran a svojí strukturou rámcově odpovídá struktuře vědeckých (disertačních) prací. Jde o disertační práci, kterou lze v ČR považovat z pohledu teorie i praxe *geocrowdsourcing* za relativně novou, což však poznamenává zejména praktické přínosy práce.

Aktuálnost tématu disertační práce

Disertační práce je věnována velmi aktuálnímu a z pohledu praxe potřebnému tématu. Soudobé technologické změny, zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií nastolují mimořádně akutní otázky ke vztahům státní správa ("státní byrokracie"), samospráva v krajích a obcích a formování občanské společnosti (nejen v reálné, ale též ve virtuální podobě). Současná společnost pod vlivem globalizace a technologických změn nastoluje problémy komunikace mezi generacemi X, Y a Z, správy, samosprávy a občanské společnosti. Je zřejmé, že autorka disertační práce otevírá aktuální problematiku, kterou nutno rozvíjet v dalších výzkumech v ČR.

Splnění cílů stanovených v disertační práci

Hlavní cíl práce se částečně odklání od názvu práce. Název disertační práce je velmi ambiciózní, především ve své střední části "... nástroj pro zvyšování kvality života obyvatelstva...". Hlavní cíl práce (str. 63) ustupuje od této ambice a posouvá se k technokratickému výzkumu využívání a implementace geocrowdsourcingu ve vybraných obcích ČR.

Z dílčích cílů ještě výrazněji uniká záměr *zvyšování kvality života obyvatelstva* a výzkum se posouvá spíše k problematice *zvyšování kvality práce úřadů veřejné správy*. Cíl byl zaměřen za prostředek. Je to zřejmě dáno tím, že autorka čerpá většinou ze zahraniční literatury, která nereflektuje vztahy mezi státní (resp. v užším pojetí "veřejnou") správou, samosprávou a občanskou společností (hnutím atd.) v ČR v posledních 30 letech. Mou domněnku dovozují z textu na str. 15 až 27, kde se hovoří o veřejné správě dosti neurčitě a nečerpá se z prací a praxe prostorové (regionální) ekonomiky ap. (kupř. autoři z Ekonomické fakulty VŠB-TU Ostrava).

Jedinou hypotézu vymezenou na str. 64 považuji za nesystematickou, protože:

- hypotéza je vymezena jen k jednomu dílčímu cíli z pěti
- hypotéza je definována tak vágně, že laik nebo praktik bez složitého statistického aparátu by dospěl ke stejnému závěru jako autorka práce.

Postup řešení problémů

Ke koncepci řešení problematiky

Studentka zvolila široké spektrum dílčích cílů výzkumu, což vedlo ke složitému pojetí řešení vymezeného tématu. Na druhé straně výzkum soustředila na management (pracovníky) správy vybraných obcí. V disertační práci schází alespoň pokus o integrovaný koncept veřejné správy, tedy státní správa - samospráva - občané. Proto závěry práce jsou většinou soustředěny na zúžený vztah státní (veřejná) správa - obyvatelstvo.

Ke zvoleným metodám zpracování práce

Je obdivuhodné, jak se studentka intenzívně věnovala studiu pramenů, citacím a diskusi k danému tématu. Seznam použité literatury je uveden na stranách 141 - 181. Tedy 41 stran použitých pramenů je zcela nadstandardní.

Z textu práce, zejména teoretické části jsem pochopil důvod rozsahu použité literatury. Důvodem je interdisciplinární pojetí disertační práce, které vyžadovalo seznámit se s prameny ekonomického, manažerského a sociálního zaměření. Navíc studentka musela zvládat teoretické a praktické poznatky z oblastí informačních a komunikačních technologií. V tomto pohledu hodnotím práci studentky velmi kladně.

Oceňuji také kombinaci kvalitativních a kvantitativních metod v rámci realizovaného výzkumu. Často studentka využívala prameny i ze zcela odlehklých oblastí od studijního oboru (je pro mne překvapením odkaz na pramen "*Q-metodológia: alternatívny spôsob skúmania sexuálneho zdravia*").

Pro čtenáře tento široký metodologický přístup je velmi náročný v tom, že musí vynaložit značné úsilí, aby se neztratil v širokém spektru výzkumných metod a technik. Užitečnou pomůckou k lepší orientaci v předložené práci je tabulka 7 (s. 78 - 79) *Postup řešení disertační práce*.

Dílčí výhradu mám k tzv. "nezávislým expertům". Oba jsou vědeckými pracovníky zabývajícími se geoparticipací. Tudíž při konzultacích expertů byli "motivačně závislí" na výsledcích výzkumu studentky, a tudíž jejich nezávislost je problematická.

K postupu vlastního výzkumu

a) teoretická část

Teoretická východiska disertační práce se nacházejí na stranách 15 - 62. Autorka vymezuje základní pojmy. Často ale vymezení je značně neurčité. Zejména jde o vymezení veřejné správy v souladu s legislativou ČR. Této problematice je věnována pouze jedna strana (s. 19 - 20). Obdobně je tomu u vymezení kvality života (s. 20 - 21).

Popsaný E-government (s. 22 - 31) nebere v úvahu informace s databází státu (finančních úřadů, správy sociálního zabezpečení, katastrálních úřadů, statistického úřadu atd.), čímž by se škála informací pro veřejnou správu doplnila a vytvořil by se tok informací "shora-zedola". Řada těchto systémů již efektivně funguje a další se v ČR intenzívně připravují.

Autorka tento "dialog" správy a občanů jen stručně naznačuje v části E-Participace (s. 31 - 32).

Oceňuji snahu autorky co nejlépe vymezit pojem *Geocrowdsourcing* z různých úhlů pohledu (s. 34 - 60). Tento pojem v anglické verzi je pro veřejnost poněkud matoucí (při doslovném překladu toto sousloví je postaveno na základech tří slov: geo ..., dav, získávání). Základ slova "geo" neodpovídá pojetí prostorové a regionální ekonomiky v ČR. Pro starší personál správy a občany generace X je bližší volný překlad (ve starším odborném jazyce) "masová komunikace" správy s obyvatelstvem s využitím soudobých komunikačních prostředků v určité lokalitě či prostoru. Autorka dokonce na straně 61 český ekvivalent napsala "... prostor pro dialog mezi úřadem a občany, ...".

b) praktická část

Praktická část je rozvětvená v závislosti na použitých metodách. Kap. 5 je až nepřehledná pro svou myšlenkovou "květnatost".

Příklady z obcí v ČR (kap. 5.1) jsou jen výsečí z řešené problematiky. Navazující kap. 5.2 věnovaná identifikaci nákladů a přínosů má jen informativní charakter, protože schází zdroje hodnověrných dat z účetnictví obcí ap., což přiznává i autorka. Tato problematika si vyžádá ještě značné další výzkumné aktivity.

Velmi přínosná je kapitola 5.3, která nabízí identifikaci klíčových faktorů úspěchu *Geocrowdsourcing* v obcích (s. 105 - 130). Nutno přiznat, že je velmi náročné pro čtenáře disertační práce, aby pochopil souvislosti v "mapě pojmů" (s. 116) a dobře interpretoval tabulky na s. 125 - 129 a v přílohách.

Očekával jsem, že kapitola 5.5 popíše do větší hloubky "praktické dopady zjištění pro implementaci ...". Autorka zřejmě narazila při výzkumu na limity, které jsou dány novostí problematiky (kap. 6).

Kladně hodnotím přílohy disertační práce (s. 187 - 224), které vhodně doplňují textovou část.

Výsledky disertační práce

Výsledky výzkumu jsou podnětné a přínosné.

Přínos studentky pro rozvoj vědního oboru

Autorka disertační práce popsala přínos pro rozvoj teoretického poznání v kap. 7.1. Jde o dílčí přínos, teoretické poznatky jsou inspirativní, ale nevyvážené (s různou hloubkou poznání).

Přínos práce pro praxi

Poznatky jsou pro praxi podnětné, ale nutno je v dalších výzkumných projektech výrazně rozpracovat.

Přínos pro vzdělávací proces

Největší přínos disertační práce vidím v potenciálu rozvoje výuky veřejné správy v soudobých společenských i technologických podmínkách. Je zvláštní, že to autorka práce popsala v kap. 7.2 velmi "skromně".

Formální úprava disertační práce a jazyková úroveň

Disertační práce je strukturována v obvyklé logice disertačních prací. Dílčí části na sebe navazují v myšlenkové kontinuitě. Práce však klade na čtenáře značné nároky na trpělivost, protože její rozsah 225 stran vyžaduje od čtenáře značnou koncentraci, aby se "neztratil" v rozsáhlém textu.

Dílčí výhradu mám k tomu, že práce obsahuje mnoho anglických pojmů, které pro praktiky nebo obyvatelstvo jsou nesrozumitelné. V textu se autorka práce mohla pokusit doplnit tyto pojmy o český ekvivalent. Stačilo by, kdyby se použil starší slovník používaný v problematice veřejné nebo prostorové ekonomiky ap.

Publikační činnost studentky

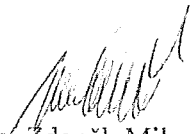
Do publikační činnosti a projektových aktivit studentky se prosazuje široká základna jejího vysokoškolského vzdělání v ČR a v zahraničí. Seznam publikací autorky za roky 2014 - 2019 odpovídá obsahem i rozsahem (14 publikací) studovanému doktorskému studijnímu oboru. Zajímavé je, že 4 publikace z let 2019 a 2020 jsou v procesech recenzního řízení nebo v přípravě k publikování.

•

S přihlédnutím k obsahové náplni práce, její logické struktuře, prezentaci výsledků a k jejímu rozsahu dospěl jsem k závěru, že studentka věnovala vypracování disertační práce značné úsilí, prokázala adekvátní znalosti a kritické vědecké myšlení. Přes dílčí nedostatky je práce pro rozvoj problematiky veřejné správy (managementu) inspirativní a přínosná.

Po seznámení se s obsahem disertační práce (vč. tezí) doporučuji ji k obhajobě před příslušnou zkušební komisí pro obhajobu disertačních prací.

V Nošovicích 4. 12. 2019

prof. Ing. Zdeněk Mikoláš, CSc.
Vysoká škola podnikání a práva, a.s. Ostrava
Ekonomická universita Katovice